

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 5S/57/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725100769
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Jelinková Dudzíková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:0725100769.1

Uznesenie

7 5S/57/2025

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Nadácia AEVIS, so sídlom Rybnícka 3951, Snina, IČO: 17 077 265, zastúpeného Mgr. Evou Kováčečovou, advokátkou so sídlom Komenského 21, Banská Bystrica, IČO: 37 890 697, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 821 01 Bratislava, za účasti: Slovenský poľovnícky zväz, Poľovnícke združenie Viackov, so sídlom Ľubel'a, 032 14 Ľubel'a, IČO: 37 802 640, zastúpený Mgr. Jurajom Jančígom, advokátom so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8851/2025-6.1, č.z. 18812/2025 zo dňa 03.04.2025, o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, takto

rozhodol:

6 5S/57/2025

Správny súd návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zo dňa 31. 05. 2025 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Všeobecnou správnu žalobou zo dňa 31.05.2025, doručenou elektronicky Správnomu súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) toho istého dňa sa žalobca domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8851/2025-6.1, č.z. 18812/2025 zo dňa 03.04.2025, ktorým žalovaný v bode A. povolil výnimku zo zakázanej činnosti podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) na usmrtenie štyroch jedincov chráneného živočícha druhu medveď hnedý (*Ursus arctos*) v katastrálnych územiach A. B., C. A., Malatiny a Zemianská Ľubel'a v okrese Liptovský Mikuláš, na ktorých bola vyhlásená mimoriadna situácia vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č. 182/2025 zo dňa 02.04.2025, a to vo vymedzených zónach podľa mapových príloh tohto rozhodnutia. V bode B. povolil žalovaný výnimku zo zakázaných činností podľa § 35 ods. 1 písm. e) zákona o ochrane prírody a krajiny na držanie a prepravu štyroch jedincov chráneného živočícha druhu medveď hnedý (*Ursus arctos*) usmrtených v súlade s bodom A. výroku tohto rozhodnutia. Žalovaný ďalej v napadnutom rozhodnutí podľa § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody a krajiny určil žiadateľovi podmienky vykonávania činnosti. Žalovaný tiež stanovil platnosť napadnutého rozhodnutia vo výroku A do 31.12.2025.

2. Žalobca v žalobe (časť VIII.) zároveň navrhol, aby jej správny súd priznal odkladný účinok podľa § 185 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Návrh odôvodnil tým, že na podklade žalovaného rozhodnutia môže dôjsť k neopodstatnenému usmrteniu jedincov medveďa hnedého, ktorý je prísne chráneným druhom živočícha. Zároveň je opodstatnená obava, že tým môže dôjsť k ohrozeniu priaznivého stavu populácie medveďa hnedého. Ďalej žalobca poukázal na ustanovenie § 89 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorý umožňuje na žiadosť účastníka konania

rozhodnúť aj o predĺžení platnosti rozhodnutia, čo rovnako odôvodňuje zásah súdu v podobe priznania odkladného účinku. Zároveň platí, že zásah do životného prostredia, v tomto prípade druhovej ochrany, je nezvratný, preto je namieste uplatnenie princípu predbežnej opatrnosti. Aj právna teória sa prikláňa k tomu, aby zvlášť v prípadoch časovo ohraničeného povolenia na usmrtenie chráneného druhu živočicha sa tomuto nezvratnému následku predchádzalo priznaním odkladného účinku správnej žaloby. Potreba prijatia odkladného účinku žaloby je však daná aj tým, že súd s vysokou pravdepodobnosťou nerozhodne o žalobe práve do 31. 12. 2025, kedy zaniká platnosť rozhodnutia a jedná sa o najneskorší možný termín na usmrtenie jedincov medveďa hnedého. Na záver žalobca uviedol, že priznanie odkladného účinku žalobe navyiac nie je v rozpore so žiadnym verejným záujmom.

3. Žalovaný sa k návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe vyjadril podaním zo dňa 09.12.2025. Uviedol, že žalobca nepreukázal dôvodnosť priznania odkladného účinku, nakoľko žaloba obsahuje iba hypotetické tvrdenia a zároveň neobsahuje žiadne dôkazy na ich preukázanie. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ochrane prírody ministerstvo môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli. Podľa programu starostlivosti je tento druh chráneného živočicha v priaznivom stave, čiže jeho populácia je dlhodobo vyrovnaná na území Slovenskej republiky, resp. môže sa zvyšovať. Program starostlivosti definuje priaznivý stav medveďa hnedého priemernou hustotou viac ako 10 jedincov na 100 km² pri celkovej početnosti vyše 800 jedincov na Slovensku. Navyše povolením predmetnej výnimky sa nezasahuje do jadrovej populácie (pozn. jadrová populácia označuje skupinu jedincov v rámci väčšej populácie, ktorá je geneticky najstabilnejšia a najschopnejšia udržiavať populáciu nažive) medveďa hnedého s nezmeneným prirodzeným správaním, nakoľko povolením výnimky sa eliminujú iba jedince s pozmeneným (synantropným) správaním. Ministerstvo napadnutým rozhodnutím povolilo výnimku iba vo vymedzených zónach podľa mapovej prílohy napadnutého rozhodnutia, ktorých hranice a vymedzenie GPS súradníc sú uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia. Vymedzené buffer zóny na elimináciu synantropných jedincov nezasahujú do územia európskeho významu Ďumbierske Tatry (SKUEV0302). Na základe toho ministerstvo dospelo k záveru, že povolenie výnimky na eliminovanie štyroch synantropných jedincov medveďa hnedého v rámci vymedzených buffer zón v dotknutom území nebude mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000. Žalobca v návrhu na priznanie odkladného účinku žalobe konštatuje, že priznanie odkladného účinku žalobe nie je v rozpore s verejným záujmom, avšak žiadnym spôsobom to nepreukazuje. Žalovaný má za to, že priznanie odkladného účinku je naopak v rozpore s verejným záujmom, ktorým je ochrana života a zdravia obyvateľov, z dôvodu narastajúceho počtu výskytu a stretov človeka s medveďom hnedým v intraviláne obcí, v blízkosti ľudských obydlií, ako aj ochrana majetku, nakoľko synantropné jedince tohto druhu strácajú prirodzenú plachosť pred človekom. V nadväznosti na vyššie uvedené žalovaný v napadnutom rozhodnutí konštatuje, že od roku 2000 zranili medvede na Slovensku viac ako 117 ľudí. Za 16 rokov (od 1.1.2000 do 31.12.2016) došlo na Slovensku k 54 útokom medveďa hnedého na človeka a len za obdobie posledných 8 rokov (od 01.01.2017 do 31.03.2025) došlo až k 63 útokom na človeka, z toho k štyrom s následkom smrti. Za rok 2024 eviduje ŠOP SR 18 útokov, ktoré skončili zranením človeka, z toho dva útoky skončili usmrtením človeka (15.03.2024, D. D. a 05.10.2024, Hybe). V roku 2025 (stav do konca marca) zatiaľ bolo zaznamenaných 7 útokov vrátane 1 smrteľného (30.03.2025, Detva). K namietanej potrebe uplatnenia princípu predbežnej opatrnosti vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu žalovaný uvádza, že podľa právnej teórie je podstatou princípu predbežnej opatrnosti povinnosť v prípadoch, keď nie je v rámci rozhodovacieho procesu k dispozícii dostatočné množstvo presných a jednoznačných informácií o možných dôsledkoch rozhodnutí pre životné prostredie, rozhodnúť vždy v prospech životného prostredia. Žalovaný pri vydávaní napadnutého rozhodnutia vychádzal z odborného stanoviska Správy NAPANT zo dňa 28.03.2025, ktorá je podľa § 65b ods. 2 zákona o ochrane prírody odbornou organizáciou ochrany prírody a krajiny zabezpečujúcou úlohu na úseku ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona a osobitných predpisov, na území národného parku a jeho ochranného pásma, ako aj v ďalšom území vymedzenom v rozhodnutí ministerstva, ktorým sa ustanoví územná pôsobnosť správy národného parku. Správa TANAP zároveň pri vypracovaní odborného stanoviska postupovala v úzkej súčinnosti so ŠOP SR. V odbornom stanovisku Správy NAPANT boli vyhodnotené všetky podstatné náležitosti potrebné pre posúdenie opodstatnenosti povolenia výnimky z druhovej ochrany. Správa NAPANT v odbornom stanovisku konštatovala, že odporúča ministerstvu povoliť pre žiadateľa výnimky zo zakázaných činností z druhovej ochrany na štyri jedince medveďa hnedého. Zároveň sa v napadnutom rozhodnutí zohľadnili aj skutočnosti vyplývajúce z programu starostlivosti a z vyhlásenia mimoriadnej situácie. S poukazom na uvedené má žalovaný za

to, že ministerstvo v konaní dostatočne spoľahlivo zistilo relevantný skutkový stav a určilo podmienky vykonávania činnosti (určenie buffer zón, individualizácia jedincov atď.), čím minimalizovalo vznik negatívnych dôsledkov na životné prostredie na najnižšiu možnú mieru, v dôsledku čoho považuje žalovaný námietku žalobcu týkajúcu sa potreby uplatnenia princípu predbežnej opatrnosti za postavenú na hypotetickom a nepodloženom základe. S poukazom na vyššie uvedené, základné predpoklady aplikácie princípu predbežnej opatrnosti a na doterajšie vyjadrenie žalovaného k návrhu na priznanie odkladného účinku žalobe má žalovaný za to, že na uplatnenie (aplikáciu) princípu predbežnej opatrnosti neboli naplnené základné (kľúčové) predpoklady a síce, že existuje reálne riziko poškodenia, či ohrozenia životného prostredia, ktoré musí byť zároveň vedecky podložené, jeho aplikácia vo forme konkrétnej intervencie, či regulácie musí nastať pred definitívnym potvrdením faktu, či navrhovaná činnosť je, alebo nie je škodlivá a zároveň nesmie viesť k závažnejšiemu následku ako tomu, ktorému mala zabrániť.

4. Podľa § 184 SSP podanie správnej žaloby nemá odkladný účinok, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

5. Podľa § 185 písm. a) SSP správny súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak, môže na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok, ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

6. Podľa § 188 SSP ak správny súd návrhu žalobcu nevyhoví, uznesením ho zamietne.

7. Podľa § 149 ods. 2 SSP písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sa nerozhodlo vo veci samej, môže obsahovať iba stručné odôvodnenie.

8. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. 6. 2024, sp. zn. I. ÚS 326/2024 (body 17 a 19): „Rozhodnutie o priznaní alebo nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 SSP nie je rozhodnutím vo veci samej a následky z neho plynúce nie sú konečné a nezmeniteľné, a možno preto konštatovať, že takéto rozhodnutie je zákonom konštruované ako rozhodnutie dočasnej povahy (m. m. III. ÚS 468/2018, I. ÚS 158/2020, I. ÚS 132/2022, I. ÚS 135/2022, II. ÚS 457/2022, III. ÚS 231/2024, IV. ÚS 181/2024). Posúdenie splnenia podmienok na priznanie odkladného účinku správnej žaloby je zásadne vecou konajúceho správneho súdu, pričom k prieskumu reálnej existencie týchto podmienok nie je ústavný súd oprávnený... Inštitút odkladného účinku správnej žaloby je koncipovaný predovšetkým ako dočasná procesná ochrana žalobcu pred okamžitým výkonom pre neho nepriaznivého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ak sú na to splnené zákonom vyžadované podmienky. Ide teda o výnimočný inštitút, ktorého účelom je ochrániť adresáta verejnej správy pred prípadnými neodstrániteľnými negatívnymi následkami aktov verejnej správy za kumulatívneho splnenia podmienky, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.“

9. Procesným predpokladom rozhodnutia správneho súdu o priznaní odkladného účinku správnej žalobe je návrh žalobcu, ktorým tvrdí, že okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy (ďalej aj len „rozhodnutie“) alebo opatrenia orgánu verejnej správy (ďalej aj len „opatrenie“) alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia mu hrozí závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Priznanie odkladného účinku nemôže byť v rozpore s verejným záujmom. Žalobca nie je povinný preukazovať, že tvrdená ujma bezprostredne nastala, avšak sa vyžaduje osvedčenie, že výkonom napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia závažná ujma hrozí. Ďalším predpokladom vydania takéhoto procesného rozhodnutia je vyjadrenie žalovaného k návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Priznanie odkladného účinku správnej žalobe predstavuje určitú výnimku a nie pravidlo, kedy pred rozhodnutím správneho súdu vo veci samej nastupujú právne následky predpokladané v § 186 ods. 1 SSP, ktoré sa vo svojej podstate blížia k účinkom vyhovenia správnej žalobe. Priznaním odkladného účinku sa pozastavujú do skončenia konania pred správnym súdom všetky účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, čo znamená, že takéto rozhodnutie

alebo opatrenie nemôže byť podkladom pre vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení a akékoľvek možnosti realizovať oprávnenia plynúce z takéhoto rozhodnutia alebo opatrenia sú vylúčené.

10. Správny súd poukazuje tiež na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 132/2022-11 z 03.03.2022, bod 11 podľa ktorého: „Možnosť priznania odkladného účinku správnej žalobe rozhodnutím správneho súdu je plne ovládaná dispozičnou zásadou. Podanie návrhu na priznanie odkladného účinku nie je viazané na žiadnu lehotu. Žalobca môže podať takýto návrh najskôr so správnu žalobou, či už ako jej súčasť, alebo samostatne, a najneskôr do konečného rozhodnutia správneho súdu (pozri § 187 ods. 3 SSP). Návrh na priznanie odkladného účinku má v zásade povahu podania vo veci samej (§ 55 ods. 2 SSP). Okrem všeobecných náležitostí podania (§ 57 SSP) by mal návrh obsahovať aj dostatočnú identifikáciu dôvodu na priznanie odkladného účinku v zmysle písm. a) alebo b) § 185 SSP. Pri dôvode týkajúcom sa písm. a) § 185 SSP by pritom mal navrhovateľ (žalobca) dostatočne vymedziť aj konkrétny dôvod a skutkové okolnosti s ním spojené. Od tohto vymedzenia nakoniec závisí vo veľkej miere aj rozhodnutie správneho súdu a rozsah jeho odôvodnenia. (pozri aj Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 924, 926 až 927 a 934).“

11. Dôvodom priznania odkladného účinku správnej žalobe v zmysle § 185 písm. a) SSP je naplnenie niektorého z nasledovných dôvodov pre priznanie odkladného účinku: 1. hrozba následku závažnej ujmy, 2. hrozba následku značnej hospodárskej či finančnej škody, 3. hrozba následku ujmy na životnom prostredí, 4. prípadne hrozba iného vážneho nenapraviteľného následku. Hrozba týchto následkov musí byť pritom tiež spojená buď s okamžitým výkonom správnu žalobou napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy alebo jeho inými právnymi následkami. Samotné naplnenie uvedených dôvodov však pre priznanie odkladného účinku správnej žalobe nepostačuje, pretože zákon súčasne ustanovuje podmienku, že takého priznanie nebude v rozpore s verejným záujmom.

12. V prejednávanej veci správny súd na základe návrhu žalobcu posudzoval, či boli kumulatívne splnené podmienky, s ktorými SSP spája možnosť priznať odkladný účinok správnej žalobe, a to existencia hrozby závažnej ujmy na životnom prostredí a absencia rozporu s verejným záujmom. Vzhľadom na kumulatívny charakter týchto podmienok, zistenie nesplnenia ktorejkoľvek z nich vedie k nemožnosti vyhovieť návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe a k jeho zamietnutiu.

13. Správny súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu a posúdil podmienku na priznanie odkladného účinku správnej žalobe z dôvodu hrozby závažnej ujmy na životnom prostredí za preukázanú. Udelená výnimka, v dôsledku ktorej môže prísť k usmrteniu štyroch jedincov medveďa hnedého v prípade jej realizácie má totiž jednoznačne nezvratiteľný charakter a môže potenciálne viesť k závažnej ujme na životnom prostredí.

14. Vzhľadom na to, že správny súd posúdil splnenie prvej podmienky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe za preukázané, pristúpil k posúdeniu ďalšej podmienky a to, či priznanie odkladného účinku správnej žalobe nie je v rozpore s verejným záujmom. Žalobca k splneniu tejto podmienky uviedol len veľmi stručné vyjadrenie o tom, že priznanie odkladného účinku správnej žalobe nie je v rozpore so žiadnym verejným záujmom.

15. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 479/2017-44 „verejný záujem možno vymedziť ako záujem, resp. záujmy, ktoré by bolo možné označiť za obecné či verejné, a je tak spojený s činnosťami, ktorých výsledkom je čo najväčší prínos pre maximálny počet subjektov. Osobný záujem je úzko spojený s produktmi, aktivitami alebo cieľmi, ktoré sleduje jednotlivec pre vlastný profit. Nejde teda o prospech, ktorý je vytváraný a využívaný všetkými, alebo väčšinou členov príslušnej spoločnosti alebo skupiny obyvateľov. Osobný záujem reprezentuje finančné i nefinančné záujmy jednotlivca, zamerané na zvyšovanie jeho individuálneho prínosu.“

16. Po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu, správny súd zistil, že vláda Slovenskej republiky uznesením č. 182/2025 zo dňa 02.04.2025 vyhlásila mimoriadnu situáciu podľa § 8 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva (ďalej len ako „zákon o civilnej ochrane“) z dôvodu nežiadúceho výskytu medveďa hnedého v okresoch E. E., F., G., H., A. I. F., J., I., E., D. A., K., C. F.,

L., A., M. B., M., C., L., H., M., M., N. I. E., O., F., M., M. I. N., K., P., A., A. Q., A. Q., A. Q., A. Q., H., K., K. M., L., C., D., N. A., A., R., H. H., G. I. O., H. S., G., E., R. F., C., L. H., L., Q., L., L., H. I. H. T. E.. Mimoriadna situácia bola vyhlásená v dôsledku priameho rizika ohrozenia života a zdravia miestnych obyvateľova vzniku škôd na hospodárskych zvieratách, ktoré spôsobujú problémové jedince medveďa hnedého. Účelom zákona o civilnej ochrane je upraviť podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí. Mimoriadnou situáciou sa rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok. Počas mimoriadnej situácie sa vykonávajú opatrenia na záchranu života, zdravia alebo majetku, na znižovanie rizík ohrozenia alebo činnosti nevyhnutné na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti. Podľa § 3 ods.2 písm. d) zákona o civilnej ochrane mimoriadnou udalosťou je stav, ktorý je vyhodnotený ako riziko ohrozenia života, zdravia alebo vzniku škôd na úrode, hospodárskych zvieratách alebo závažných škôd na majetku v súvislosti s výskytom medveďa hnedého na území, na ktorom je vyhlásená mimoriadna situácia. Pre úplnosť možno dodať, že vyhlásenie mimoriadnej situácie neznamena automatické oslabenie ochrany prírody, ale v čase jej vyhlásenia verejný záujem na ochrane života a zdravia prevažuje nad ekologickým záujmom.

17. V čase vydania napadnutého rozhodnutia bola vládou Slovenskej republiky vyhodnotená situácia v príslušnom okrese Liptovský Mikuláš ako stav, kedy je nevyhnutné prijať opatrenia na ochranu života, zdravia a majetku, ktoré je nutné vyhodnotiť ako opatrenia na ochranu verejného záujmu. Správny súd vzhľadom na túto skutočnosť nepovažoval splnenie druhej podmienky pre priznanie odkladného účinku, teda toho, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom za preukázané.

18. Správny súd na základe vyššie uvedeného podľa § 188 SSP návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol.

19. Toto uznesenie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť [§ 439 ods. 2 písm. e) SSP].